

Šódó Harada

Čo je zazen

premedia

premedia

Šódó Harada

Čo je zazen

Preložila Patrícia Elexová

premedia

Šódó Harada: Čo je zazen?
Prvé vydanie

Copyright © Shōdō Harada, 2010
With kind permission from Institute for Zen Studies, Hanazono University, 8-1 Tsubonouchi-cho, Nishinokyo, Nakagyo-ku, Kyoto Japan
Translation © Patrícia Elexová, 2026
Slovak edition © Vydavateľstvo Premedia, 2026
All rights reserved
ISBN 978-80-8242-430-3

Obsah

Harada Róši: Krátka biografia	7
Ako praktikovať zazen	13
Otázky a odpovede	31

Harada Róši: Krátka biografia

Seičó Harada sa narodil 26. augusta 1940 v japonskom meste Nara ako syn chrámového kňaza a jeho manželky. Bol ich tretím dieťaťom a druhorodeným synom. Vrúcnu a milujúcu rodinu neskôr doplnili ďalší traja mladší súrodenci, všetko dievčatá. Jeho detstvo nebolo ničím výnimočné. Hrával sa so svojimi mladšími sestrami a navádzal ich na obvyklé detské nezbednosti. Zvlášť kreatívny bol pri vymýšľaní spôsobov, ako sa zadarmo dostať do kina, aby sa mohol venovať svojej vášni – sledovaniu dobrodružných filmov. Chrám bol chudobný a časy boli ťažké, a tak peňazí na podobné veci nebolo.

Aj napriek tomu, že jeho otec bol Ošo-san* a on sám vyrastal v buddhistickom chráme, mladý Seičó nemal záujem stať sa buddhistickým kňazom. Ako dieťa bol fascinovaný raketami a chcel byť pilotom. V období dospievania uvažoval o tom, že bude psychológom, čo ho priviedlo k intenzívnemu záujmu o povahu ľudskej mysle.

Tento jeho plán sa jedného dňa náhle zmenil. Otec ho totiž požiadal, aby čosi doručil do Mjóšín-dži, hlavného chrámového komplexu, pod ktorý patril aj ich chrám. Jeho vlastnými slovami sa to odohralo takto:**

* V tomto prípade titul zen-buddhistického kňaza alebo veľkňaza, ktorý vedie chrám. (pozn. prekl.)

** Všetky citáty sú prebrané z viacerých osobných konverzácií s Róšim, prípadne z výňatkov z jeho *teišo* [teišo – japonský výraz pre formálnu prednášku alebo výklad, ktorý učiteľ poskytuje svojim žiakom (pozn. prekl.)], ako aj z videodokumentu *Man on Cloud Mountain*. (pozn. japonského vydavateľa)

Bolo to zavčasu ráno, takže autobusy boli veľmi plné. Musel som sa pretlačiť cez hustý dav ľudí, aby som nastúpil do autobusu a potom sa presunul až úplne dozadu. Ako som sa o to pokúšal, zrazu som sa ocitol vedľa niekoho, kto sa mi javil až zarážajúco nezvyčajný. Jeho prítomnosť bola tajuplná – akoby ho obklopoval akýsi jas. Bol to starý kňaz v habite, na očiach okuliare a v rukách kniha, predsa sa však okolo neho šírilo čosi ako svetlo. V porovnaní s ním sa ľudia navôkol javili takí ugniavení pod ťarchou svojich myšlienok a starostí! Stál som v uličke, mladík, ktorý nemá rád buddhizmus a žije v chráme len vďaka okolnostiam, do ktorých sa narodil, a predsa na mňa hlboko zapôsobil tento inteligentne vyzerajúci muž, ktorý sa zdal taký hlbokomyselný a pokojný a z ktorého vyžarovalo toľké svetlo ducha. Prečo sa už napohľad tak veľmi líšil od všetkých v autobuse? Nikdy predtým som nikoho takého nestretol a nevedel som prísť na to, čo na ňom bolo také inšpiratívne. Bol som vychovávaný spôsobom, ktorý som ďalej nechcel rozvíjať, myslel som si, že na chrámoch a kňazoch rozhodne nie je nič príťažlivé, keď sa tu z ničoho nič zjaví tento záhadný človek s celou tou svojou veľkolepou hĺbkou a je to očividne kňaz. Prečo si zvolil práve takýto spôsob sebarealizácie?

Bol som taký zaujatý týmto mužom a otázkou, ktorú vo mne celou svojou prítomnosťou vyvolával, že keď kňaz vystúpil, šiel som za ním. Ukázalo sa, že tento človek, Jamada Mumon, bol na ceste do Reiun-in, malého buddhistického chrámu v Mjóšín-dži. Nasledoval som ho až po bránu a videl som, ako do nej vstúpil.

Yamada Mumon Róši bol zenový majster v línii chrámu Tenrjú-dži a opát chrámu Šófuku-dži v Kobe. Zároveň bol aj opátom Reiun-in, menšieho chrámu v Mjóšín-dži, a prezidentom Hanazonovej univerzity, buddhistickej univerzity zenovej školy Rinzai, do ktorej mal onedlho nastúpiť aj mladý Harada.